

Dialogo⁵

Om armoede te bestrijden is het belangrijk om met andere actoren in dialoog te gaan en partners te worden. Pas dan wordt het mogelijk om efficiënte veranderingsvoorstellen te formuleren waarachter verschillende actoren zich kunnen plaatsen. Ze worden op die manier meer gedragen⁶

Het Algemeen Verslag over de Armoede lanceerde de dialoogmethode als werkwijze om participatie van armen waar te maken. Gedurende twee jaar werkten armen, hun verenigingen en andere vertegenwoordigers van de samenleving in dialooggroepen aan een uitgebreid verslag dat de stand van zaken over armoede in beeld moest brengen. Ze leverden een uitgebreid verslag over de problemen op de diverse levensdomeinen. Ze werkten eveneens aan beleidsvoorstellen die het leven van mensen in armoede moesten verbeteren.

De ontwikkelde methode leverde een belangrijke meerwaarde in een gelijkwaardige positionering van alle deelnemers. Het achterwege blijven van enigerlei druk die tot snelle of concrete resultaten moest leiden, bood de deelnemers een luxepositie die nadien zelden opnieuw kon bereikt worden.

Hierdoor kon het ritme van alle deelnemers gedurende het ganse proces gerespecteerd worden en konden agenda's van buiten of hogerop niet voortdurend de processen die aan de gang waren, onder druk zetten.

Dit betekent allerminst dat de deelnemers op rozen zaten: het ganse proces leverde alle deelnemers momenten met pijnlijke herinneringen of zelfreflecties.

⁵Dromen Denken Doen – 7 jaar beleidsparticipatie in Antwerpen. APGA 2007.

⁶van klager tot drager - Steunpunt, 2001

Dialogo

Dialogowerkgroepen

De dialogomethode wordt nog steeds gezien als de meest waardevolle manier om beleidsparticipatie van armen mogelijk te maken.

Je kan 3 fasen onderscheiden in de methode van de dialogowerkgroepen⁷

De eerste fase verloopt op het niveau van de verenigingen waar armen het woord nemen. De deskundigheid van de eerste betrokkenen - namelijk ervaringen van mensen die de situatie zelf beleven - wordt samengelegd. Dit gebeurt eerst door een bespreking in de eigen groepswerking. Nadien wordt er overlegd met andere verenigingen en wordt terug gegrepen naar de ervaringen verzameld in het Algemeen Verslag over de Armoede.

In praktijk betekent dit dat op een Grote Samenkomst van het Antwerps Platform het thema aan bod komt om de ervaringen en analyse van de knelpunten te toetsen bij de andere Antwerpse verenigingen. Vaak is er ook overleg met andere Vlaamse verenigingen die aan het werk zijn rond een zelfde thema of wordt er dieper ingegaan op het onderwerp op een forumvergadering van het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen.

Tenslotte kunnen de bevindingen ook getoetst worden in een dialogowerkgroep van het Steunpunt ter Bestrijding van Armoede, Bestaansonzekerheid en Sociale Uitsluiting.⁸

Essentieel is alleszins dat ervaringen en knelpunten breed gedragen zijn en dat de deelnemers uit de groep kunnen spreken voor een brede groep. Verder is dit overleg belangrijk om tot een gezamenlijk standpunt te komen dat niet gestoeld is op zeer beperkte ervaringen of blikveld.

De tweede fase bestaat in het overleg met 'partners' uit private of publieke diensten, instellingen en aanverwante werkingen, die de ervaringen en voorstellen van de verenigingen kunnen aanvullen met hun specifieke deskundigheid.

⁷Antwerps Platform Generatiearmen. Participatie van generatiearmen aan het lokale beleid.1999

⁸Het Steunpunt ter bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting is een overlegstructuur voor armen en andere actoren die opgericht is op basis van een Samenwerkingsakkoord (1998) tussen alle regeringen van het land, ter opvolging van de aanbevelingen in het Algemeen Verslag over de Armoede.

Dialogoog

Deskundigen worden uitgenodigd in de vereniging of er wordt overleg georganiseerd tussen vertegenwoordigers van beide partijen. Belangrijk is dat de groep van armen die deelnemen aan het overleg voldoende groot blijft. De vertegenwoordiging die zij opnemen vanuit de verenigingen verloopt niet in de klassieke vorm van individuele, gemandateerde 'vertegenwoordigers' of 'woordvoerders' maar wordt op een collectieve manier opgenomen door meerdere personen die vanuit de groep optreden.

Voldoende terugkoppeling naar de brede groep die niet rechtstreeks aan het overleg deelneemt, is nodig. De mogelijkheid van tussentijdse interne behandeling van de gesprekspunten in de vereniging moet voorzien worden. Dit heeft dus gevolgen voor het ritme van de besprekingen en de samenkomsten.

Voldoende terugkoppeling naar de brede groep die niet rechtstreeks aan het overleg deelneemt, is nodig. De mogelijkheid van tussentijdse interne behandeling van de gesprekspunten in de vereniging moet voorzien worden. Dit heeft dus gevolgen voor het ritme van de besprekingen en de samenkomsten.

In de derde fase komt het overleg met de beleidsinstanties (administratie, besturen en politiek verantwoordelijken) die beslissingsbevoegdheid hebben op het betrokken terrein. De drie partijen – verenigingen, hun partners en beleidsverantwoordelijken – nemen deel aan dit overleg.

In deze laatste fase worden samenkomsten uit de eerste en de tweede fase hernomen, zodat een goede terugkoppeling en wisselwerking ontstaat.

